



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Recollectio Spiritvalis

Masen, Jacob

Coloniae Agrippinae, 1691

Pro Die III. Meditatio VII. De gravi judicio Dei Ecclesiasticis improbis
imminente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60213)

Sit procul omne scelus tam sancto à munere.

(2.) *cura*

Teq³ tuumq³ gregem (3.) lex ea scripta tibi est.



PRO DIE III.

MEDITATIO VII.

*De gravi iudicio Dei Ecclesiasticis impro-
bis imminente.*

VERITAS. Grave viris Ecclesiasticis iudicium à Deo imminet ; tum quòd lapsus eorum propter scandalum gravissimi ferè sint ; tum quòd multa ab his ad opus sanctè præstādum exigantur. (2.) Quare & sanctissimi viri, cum timore Dei , & integritate vitæ in hoc statu trepidarunt, (3.) duplicique in primis virtute, continentia, & sedulitate muneris , periculum damnationis evitarunt.

ORATIO PRÆPARATORIA Com-
munis.

PRÆLUDIUM I. *Constituete te ante Christum
iudicem. 2. Gratiā agnoscendi illius judi-
cia, pete.*

K 2

I. PUN.

I. PUNCTUM.

*Ecclesiasticorum lapsus
gravis propter
scandalum.*

*Hier. l. 19.
in c. 49.
Ezech.*

*August. ser.
163. de
Temp.*

Considera, quàm grave iudicium, & damnatio viris Ecclesiasticis immineat, nisi commissum sibi in Ecclesia à Deo munus, ut par est, exequantur. Veniet enim tempus quando tibi dicetur: *Redde rationē villicationis tuæ.* Quando Ecclesiasticus, non pro se tantum; sed Ecclesiæ etiam administratione cogetur respondere. Et quàm hæc difficilis futura est, si delictis suis integræ communitati scandalo, & seductioni pluribus fuerit, non tanquam Pastor, sed ut lupo inter oves grassatus. *Grandis dignitas Sacerdotum, sed grandis ruina eorū si peccent. Latemur ad ascensum, si timeamus ad lapsum.* Non est tanti gaudij excelsa tenuisse, quanti mœroris de sublimibus corruisse. Neque enim solum pro nostris delictis reddemus rationē; sed pro omnium, quorum abutimur donis, & nequaquam sumus de salute eorum solliciti. Fieri potest, ut Sacerdos uno peccato turpitudinis plus peccet in Ecclesia, quàm si illud centies admisset in sæculo, propter offensionem aliis datam & multorum scandalum. *Sicut enim, quanto scunq; aliquis exemplo vitæ suæ adificaverit, cum tantis mercedem retributionis beata vitæ accipiet; ita quanto scunq; exemplum, male cōversationis, etiã si cum illi non sequantur, præbuerit, pro tantis se malis rationem noverit redditu-*

diturum. Gravis Christi cominatio est: *Va ho-* Matth. 18.

mini illi, per quem scandalum venit: expedit ei, ut suspendatur mola a sinaria in collo ejus, & demergatur in profundum maris. Horrenda res, &

viris Ecclesiasticis imprimis formidanda. *Quod* Chrysoft. hom. in Ep. ad Tit.

si enim ei, qui unam scandalizat animam expedit demergi in profundum maris; qui innumeras animas scandalizat, & urbes integras, & plebem, viros, mulieres, pueros, quid pati merebitur? O

quantum horroris divinus illo Apostolus a scandalo conceperat, qui auditus est dicere: Si esca- 1. Cor. 5.
scandalizat fratrem meum, non manducabo carnem in aeternum! Quod si a licitis metu scandali adeo deterritus est, quantum ab illicitis nos abesse ejusdem formidine oportebit?

Jam quam gravis Ecclesiasticis imminet ratio, etiam ex uno opere illis commisso; quando & recta illius intentio, & perfecta executio ab his jure requiritur, qui *legatione pro Deo funguntur*, atque iccirco ipsius Dei opera exequi censentur, sicut legatus quispiam Regis sui.

Hinc tam gravis apud Jeremiam Dei comminatio: *Maledictus, ait, omnis, qui facit opus Dei negligenter.* Jerem. 28.

Quisquis intelligere desiderat, quam grave adversus Ecclesiasticos Deus examen judiciumque exerceat, legat quae de illis, qui Ecclesiis Ephesi, Smyrnae, Pergami, Sardis, Laodiciae, aliisque praerant, in Apocalypsi Christus Joanni mandavit. Ephesino Praeposito denuntiavit: *Habeo adversum te, quod charitatem tuam* Apoc. 2 v. 4.

primam reliquisti. Pergamæo inquit: habeo ad-
 versus te pauca; quia habes illic tenentes doctrinam
 Balaam. Thyatiræ Angelo nuntiat: habeo
 adversus te pauca, quia permittis mulierem Je-
 zabel, quæ se dicit Propheten, docere. Sardicensi
 vult scribi. Non invenio opera tua plena coram
 Deo meo. In mente igitur habe, qualiter acceperis,
 & audieris, & serva. Laodiciæ Episcopo
 significat: Scio opera tua, quia neq̄ frigidus es,
 neq̄ calidus. Utinam frigidus esses, aut calidus!
 sed quia tepidus es, incipiam te evomere ex ore
 meo. En Christi de primævi fervoris in Asia E-
 piscopis judicium. Duo tantum ex septem in-
 tegræ fidei reperti sunt, cæteri de malefactis ju-
 bentur agere pœnitentiam, aut de anathemate
 sibi imminente admonentur. Ergone fieri po-
 tuit, ut quos ipsi Apostoli instituerant, & velut
 sidera istius delegerant Ecclesiæ, in quibus pri-
 mus Christianorum ardor, quando omnium cre-
 dentium erat cor unum, & anima una, quique
 judicati sunt inter suos pietate excellere, hi tam
 severum Christi sentirent judicium, ut ex sep-
 tentis quinque, missò de cœlo nuntio, neglecti
 officii tam severè arguerentur? Verè, quo quis-
 que major in Ecclesia Dei est, tantò rigidiorè
 Judicem Deum sustinebit: Durissimum enim
 judicium his qui presunt, fiet. Et scienti legem,
 & non facienti peccatum est grande. Aliud est,
 quod ab Episcopo requirit Deus, & aliud quod à
 Presbytero, & aliud quod à Diacono, & aliud à
 Clerico,

v. 20.

c. 3. v. 3.

v. 11.

Sap 6.
 Luc. 16.
 Ambr. de
 Dign. sa-
 cerd. c. 3.

Clerico, & aliud quod à Laico, vel à singulis quibusque hominibus. Et licet omnium hominum opera Deus in suo examinet iudicio, plus tamen ab eo exigitur, cui plus committitur. Sacerdotibus imprimis quibus Dominici corporis dispensatio credita est & gregis illius cura, grave iudicium imminet, nisi excusso omni tempore, castè ferventèrque hoc officium administrant. Horreo dicere, quod meditatè admodum vir S. Chrysostronus de his pronuntiat. Non temerè, inquit, loquor; sed ut affectus sum, & sentio. Non arbitror inter Sacerdotes multos esse, qui salvi fiant; sed multò plures qui pereant. In causa est, quoniam res excelsum requirit animū. Multas enim causas habet, quæ illum depellant de suis moribus, &c. Si vel unus discedat non initiatus (baptismo) nonne totam ipsius subvertit salutem? unius enim animæ perditio tantam habet jacturam, ut nulla ratio possit æstimare. Etenim si unius animæ salus tanti est, ut ob hanc Filius Dei fieret homo, tantaq; pateretur; perditio, cogita, quantam conciliabit poenā? Quod si quis ob hominem in hac vita perditum morte dignus est, quanto magis ille? &c. Reputa, quàm multa sustinuerit, in quàm multis sapientia amatorem præstiterit Moyses, quàm multa executus sit bona; sed quoniam unum peccavit peccatum, acerbè punitus est, idq; merito; quippe, cum aliorum jactura id factum sit. Hæc sancti sapientisque viri censura, quem nō terreat?

Chrysostr.
hom. 3. in
c. 1. Act. Ap.

Difficili
salvantur,

Et si in dilectum hæc Deus amicum, quid in ful
contemptores non statuet ?

Affectus.
Humilis
depre-
catio.

Psal. 50.

Quisquis igitur hunc statum aggreditur, vi-
deat quo aspiret, quam personam suscipiat,
qui non hominum solum, sed & Angelorum
oculis expositus, de omnibus rigidam aliquan-
do rationem sit daturus. Siquis verò jam in
illo versatur, cum David suppliciter Deum o-
ret: *Ne projicias me à facie tua, & Spiritum S.*
tuum ne auferas à me. Redde mihi letitiam sa-
lutaris tui, & spiritu principali confirma me.
Docebo iniquos vias tuas, & impii ad te con-
vertentur. Hoc fac, & in Dei judicio glorifi-
caberis.

II. P U N C T U M.

Sanctissi-
mi etiam
viri in
hoc statu
trepida-
runt

Lib. I de
Sacerd.

2. Cor. II.

C Onsidera, quemadmodum in hoc statu
sanctissimi etiam viri, ut cum Paulo Chry-
sostomus, formidarint. Ita hic loquitur. *Chri-*
stum nemo est, qui Paulo vehementius dilexe-
rit, nemo qui apud Deum gratiosior, quam
Paulus fuerit: tamen post tot privilegia à
Deo accepta, veretur adhuc ac tremat prin-
cipatum, istius subditorumque gratiâ. Metuo
enim, inquit, ne quâ fiat, ut quemadmodum
serpens Evam decepit versutiâ suâ, ita cor-
rumpantur sensus vestri à simplicitate, quæ e-
rat in vobis erga Christum. Ac rursus; inti-
more ac tremore multo vobiscum versatus sum,
Atque

„ Atque id quidem dicit homo is , cui à Deo
 „ datum est, ut in tertium usque coelum rapere-
 „ tur, ac divinorum arcanorum particeps fieret;
 „ qui idem totidem, ut sic dicam, mortes per-
 „ tulit, quot ipse dies, post fidem Christo da-
 „ tam, vixit: qui idem, nec concessa quidem à
 „ Deo potestate utendum sibi ubique judica-
 „ vit, ut ne quis eorum qui fidem suam Christo
 „ obstrinxissent, offenderetur. Si igitur Paulus,
 „ Dei mandata sic observans, ut majora etiam,
 „ quam ipsi à Deo injuncta fuissent, præstaret,
 „ nunquam suo ipsius, sed subditorum tantum
 „ commoda studens, sic ubique formidavit,
 „ magistratus sui molem expendens; quid fa-
 „ ciemus ipsi, qui multi ubique sumus in quæ-
 „ rendis quæ nostra sunt; qui Christi manda-
 „ ta, Pauli exemplo, non solam non supera-
 „ mus; sed ea majori quidem ex parte trans-
 „ gredimur? *Quis infirmatur, inquit ille, & ego
 „ non infirmor? quis offenditur, & ego non uror?*
 „ Ejuscemodi sanè convenit sacerdotem esse.
 „ *Et infra.* Si rara prudentia, rara à Deo gratia,
 „ præterea si morum integritate, si vitæ purita-
 „ te, denique si majori, quam pro humano cap-
 „ tu, virtute præditum esse eum oportet, qui
 „ administrationis istius curam in se suscipit:
 „ ne me veniâ indignum putes, si frustra ac te-
 „ mere vitæ mihi meæ exitium accersere no-
 „ luerim. Etenim si navim quis agens amplissi-
 „ mam, & quæ decem millia pondo ferat, quæ-

*Rara gra-
 tia Dei, &
 integra-
 te vitæ
 opus est.*

que eadem remigibus suis sit instructa ac
 sumptuosarum mercium pondere onerata,
 me ipsius gubernaculo præfectum juberet
 Aegæum Tyrrenumque mare trajicere. Ni-
 mirum fieret, ut ad primam statim auditio-
 nem mandatum id detrectarem. Ac me, si
 quis interroget; quid ita? Ne navim submer-
 gam, utique responderem: Itane igitur, ubi
 pecuniæ tantum jactura subest, nec nisi cor-
 poris interitus periclitatur, nemo est, qui in-
 cuset reprehendatq; si quis magna cautione
 providentiâque hic utatur: ubi autem navim
 frangentibus, non in hoc aut illud pelagus,
 sed in ignis æterni abyssum corruendum est:
 ubi item eosdem naufragos interitus manet,
 non qui corpus ab anima dirimit; sed qui ani-
 mam ipsam unâ cum corpore in sempiter-
 num ejicit supplicium, hinc mihi vos *succen-
 sebitis?* En quemadmodum vir sanctus regen-
 dæ Ecclesiæ onus oblatum defugerit, metu su-
 premi judicii, ad quod alii ultro sese ingerunt,
 nulla retardati formidine futurorum. Verum
 ut plerique sine hac formidine cæci ruunt ad
 interitum; ita qui, *cum timore ac tremore, suam
 & aliorum salutem operantur*, ut Paulus &
 Chrysostomus, facile evadunt. Metuant igitur
 illi in primis, qui sine ullo metu ad venerandum
 Sacerdotii Pastorisque in Ecclesia munus se
 properare sentiunt, quod sancti Patres ange-
 licis etiam humeris formidandum esse clamant.

Qui mi-
 nus timent
 facilius
 pereunt, &
 contra.

Qui

Qui verò salutari hoc timore cum Paulo & Chrysoftomo percussi, sine ignorantia & criminum conscientia, ad hoc munus postulatur, Christi magis gratiâ, quàm suâ virtute fusi, cum iisdem onus delatum accipiant: & sibi quod Timotheo dictum putent. *Tu vero vigila, in omnibus labora, opus fac Evangelista, ministerium tuum imple, sobrius esto, &c. In reliquo reposita est tibi corona justitiæ, quam reddet Dominus, in illa die justus iudex omnibus, qui diligunt adventum ejus.* Hoc nisi ex animo cogitent, ac sedulò deinde præstent; procul sint, neque unquam hoc munus aggrediantur, de quo tam rigidam supremus Iudex rationem est exacturus. Væ illi, cui sponsam suam Deus confidit Ecclesiam, quique illam, vel suâ etiam negligentia permisit violari: *Cui multum datum est, multum ab eo requiretur.*

III. P U N C T U M.

Considera, duo potissimum esse, quæ hunc statum difficilem reddant, & in supremo iudicio metuendum. Primum est luxuria, alterum est negligentia muneris commissi. Hæc scylla & charybdis est, intra quam Ecclesiastici navigant; & quanquam alia non desint vada aut scopuli, tamen in iis præcipuè naufragantes offendunt ac pereunt. Continentia enim Ecclesiastico, quantum ad suam personam necessaria est: muneris administratio etiam quantum

AFFE-
TVS.
Timor
cum fide.
cia in
Deum.

2. Tim 4.

Clericorū
statum duo
reddunt
difficilem.

1. Conti-
nentia
ab omni
impuri-
tate.

tum

- tum ad Ecclesiam: in utroque hoc officio vult Deus honorari. Immundos olim Deus magno rigore à sacris voluit arceri, & non nisi mundatos ritè Sacerdotes accedere. *Sacerdotes, ait, qui accedunt ad Dominum, sanctificentur, ne percussat eos. Et Christus in lege nova, non Episcopos solum, verum & Diaconos voluit continentes, & pudicos esse. Nec immeritò; nam, qui sine uxore est, sollicitus est quæ sunt Domini & quomodo placeat Deo: qui autem cum uxore est, sollicitus est, quæ sunt mundi. At Christus elegit suos de mundo, ut sibi illos arctè conjungeret, Nescitis, ait Paulus, quia corpora vestra membra sunt Christi? tollens ergo membrum Christi faciam membrum meretricis? Et à Christi imitatoribus requirit: fornicatio & omnis immunditia, aut avaritia nec nominetur in vobis. Audite iudicium in prævaricatores huius legis constitutum. Irritam quis faciens legem Moysi, absq; ulla miseratione, duobus vel tribus testibus moritur, quanto magis putatis deteriora mereri supplicia, qui Filium Dei concitauerit, & sanguinem testamenti pollutum duxerit? Quanto enim his gravius iudicium imminet, quàm illis, quibus Deus olim vindictam interminatus est.*
- Malach. 1. O Sacerdotes, qui despicietis nomen meum, & dixistis: in quo despeximus nomen tuum? Offertis super altare meum panem pollutum, & dicitis, in quo despeximus te? Lamentatur de hac multorum irreverentia D. Bernardus: Curritur, in-*

quit,

„quit, passim ad sacros ordines, & reverenda
 „ipsis quoque spiritibus Angelicis ministeria
 „homines apprehendunt sine reverentia, sine
 „consideratione. Neque enim cælestis timent
 „imperii gestare coronam, in quibus iniquitas
 „& luxuria principatur: in quibus & pessima
 „fortè appareat intra parietes abominatio, si,
 „juxta Ezechielis prophetiam, parietem fodia-
 „mus, ut in domo Dei videamus horrendū, &c.
 „Inimicus nempe hominum sulphurei illius
 „incendii reliquias infelices circumquaque
 „dispersit; execrabili illo cinere Ecclesiæ cor-
 „pus aspersit, & ipsorum quoque Ministro-
 „rum ejus nonnullos sanie fædissimâ spurcissi-
 „mâque respersit. Et tamen ingrediuntur cum
 „hac macula tabernaculum Dei viventis, in-
 „habitantes cum hac macula templum Domini
 „polluentes, judicium multiplex *accepturi*.
 Quocirca priusquam ad hos accedas ordines,
 ponderandæ in te vires ad continentiam om-
 nem sunt, hoc est, longiori continentia usu
 tam privatim domi, quàm inter medios etiam
 foeminarum choros servato, explorandum tibi
 est, possisne impollutè vivere? In qua re, si te
 lubricum inconstantemque reperias, noli ad
 tuam damnationem hoc in te onus, cui ferendo
 te imparem experiris, fuscipere. Ad præsens
 exitium transeunt, quicumque ante ordines sa-
 cros indulgent suæ liberè cupiditati, cum absti-
 nendi proposito, dum fuerint consecrati: qua-
 si

*siono ad
 Cler. c. 29*

*Sine pra-
 via explora-
 tione cõ-
 tinentia
 ad ordines
 non veni-
 endum.*

Ordinatis
quotidie
ad vigilā-
dum.

D. Hier.
Ep. 22.

2. Officii
praestandi
cura.

Otiū per-
dit.

Mat. 7.

si verò ad S. ordines eadem cupiditate non es-
sent perventuri. Rursum jam in ipsis ordinibus
constitutis omni custodia hic thesaurus muni-
endus est. *Magnis in hac vita inimicorum cir-
cumdamur agminibus, hostium plena sunt om-
nia; caro fragilis, & cinis futura post modicum,
pugnat cum pluribus. Non querit Diabolus ho-
mines infideles, & eos qui foris sunt, & quorum
carnes Rex Assyrius in olla succendit, de Ecclesia
Christi rapere festinat, escæ ejus, secundum A-
bacuc electa sunt: Iob subvertere cupit, & devora-
to Iuda, ad cribrandos Apostolos expetit potesta-
tem. Ergo: Resistite Diabolo, & fugiet à vo-
bis.*

Jam quod ad alterum desidiæ, & neglecti of-
ficii Ecclesiastici scopulum attinet, ad quem
plures quoque colliduntur, summopere pro-
videndum est, ut quisque, & quæ sui sunt mu-
neris, intelligat, & pro viribus exequatur. No-
vimus enim quæ mente hæc beneficia à Majo-
ribus nostris instituta & locupletata sint, quid-
que illorum Manes, quid Ecclesia mater ab iis
requirat; ut si vel precibus canonicis: vel mini-
sterio defuerint, plures coram supremo Judice
accusatores sint habituri. Ad hanc Domini vi-
neam non vocamur, ut otiosi simus, nec vitis in
illa plantatur, nisi ut fructum adferat. Et *omnis
arbor, quæ non facit fructum bonum excidetur,
& in ignem mittetur. Ego, posui vos, ait ad Apo-
stolos Christus, ut eatis, & fructum afferatis, &*
fructus

fructus vester maneat. Dominus ille vineæ, ficulneæ non ferenti fructum excidium interminatur: succide, inquit cultori, illam; ut quid etiam terram occupat? Potuit hoc loco plantari alia, quæ daret fructum in tempore opportuno. Quantum beneficiorum & favoris Dominus Ecclesiasticis præ reliquis confert mortalibus! Eximit illos à jugo curarum laborumque secularium, in suam immunitatem transfert à iudicio & potestate mundana liberatos, & sub miti suæ Ecclesiæ regimine collocat; tot gratias spirituales offert, solique animæ suæ aliorumque salutis deditos cælestibus tantum bonis, lucrisque in omnem æternitatem cupit esse intentos: ut jure his dicat: quid ultra debui facere vineæ meæ, & non feci? an quod expectavi, ut faceret uvas, fecit autem labruscas? excidatur & in ignem mittatur. Absit, ô Domine, hæc à nobis maledictio: Introibimus in tabernaculum tuum: adorabimus in loco, ubi steterunt pedes tui. Sacerdotes tui induantur justitiam, & sancti tui exultent.

Luc. 13.

Isa. 5.

Oblatio
sui.

Psal. 131.

DISTICHON MEMORIALB

*Judicium ne sperne Dei, fuge scandala. (2)
Magni Hic trepidant: (3) casta
sedulitate cavent.*



MEDI-